

امام جواد(ع) باب رحمت خداوند است/ نقش نخبگان شیعه در تثبیت امامت

حجت الاسلام کاشانی گفت: اگر امام جواد (ع) توسط یاران ویژه اهل بیت تأیید نمی‌شد، مردم این امام حق را به عنوان امام نمی‌پذیرفتند و امروز قطعاً امامت به دست ما نمی‌رسید.

حجت الاسلام کاشانی گفت: اگر امام جواد (ع) توسط یاران ویژه و اهل بیت تأیید نمی‌شد، مردم این امام حق را به عنوان امام نمی‌پذیرفتند و امروز قطعاً امامت به دست ما نمی‌رسید.

به گزارش خبرنگار مهر، آیت‌الله سید مختار میرعظیمی استاد برجسته حوزه علمیه قم به مناسبت شهادت امام جواد(ع) با اشاره به اینکه ماه ذی القعدة از ماه‌های حرام است و سید بن طاووس در روایتی این ماه را ماه استجابت دعا می‌داند، اظهار کرد: نماز روزهای یکشنبه آن برای آمرزش گناهان توصیه شده است که دارای فواید دنیوی و اخروی بی نظیری است. میلاد پر برکت امام رضا در روز یازدهم این ماه است.

آیت‌الله میرعظیمی خاطرنشان کرد: شب پانزدهم ذی‌قعدة شب مبارکی است که طبق روایات، خداوند نظری ویژه از در رحمت بر بندگان مؤمن خود می‌نماید و دعا و عبادت در آن توصیه شده است.

این مدرس حوزه علمیه بیان کرد: در روز بیست و سوم ماه ذی‌قعدة به قولی شهادت امام رضا واقع شده و سفارش به زیارت آن امام از دور و نزدیک آمده است. همچنین روز بیست و پنجم، دحوالارض یعنی پهن شدن زمین از زیر خانه کعبه بر روی آب و از مناسبت‌های مهم است و اعمالی برای شب و روز آن وارد شده است که که روزه مهم‌ترین آن است.

آیت‌الله میرعظیمی تصریح کرد: روز میلاد حضرت عیسی و حضرت ابراهیم است و به فرموده امام رضا روز قیام حضرت قائم در این روز مهم اتفاق خواهد افتاد. در این روز افضل اعمال زیارت امام رضا است که روز دحوالارض به‌علاوه اول ماه رجب طبق تصریح میرداماد (ره) منسوب به این امام بزرگوار و مخصوص زیارت ایشان است.

استاد حوزه علمیه با اشاره به اینکه روز آخر ماه ذی‌قعدة، روز شهادت امام محمدتقی است، توضیح داد: در شرح زندگی آن حضرت آمده است که مأمون بسیار حضرت را آزار و اذیت می‌کرد تا جایی که این امام بزرگوار مرگ را فرج و گشایش می‌دانستند، همچون پدر بزرگوارشان که در تمام مدت ولایت عهدی ایشان در دعاها به خداوند می‌گفتند که اگر فرج و بخشایش من در مرگ من است پس همین ساعت در مرگ من تعجیل فرما.

آیت‌الله میرعظیمی خاطرنشان کرد: کلینی در روایتی از امام رضا آورده است که ایشان در مورد امام جواد فرمودند که این فرزندم مولودی است که در اسلام مانند او و برای شیعیان ما با برکت تر از او زاده نشده است.

استاد حوزه علمیه بیان کرد: امام رضا تا سن ۴۷ سالگی صاحب فرزند نشده بودند و مسئله جانشینی ایشان و ادامه مقام عظمی امامت، باعث ایجاد مسائلی شده بود که در مورد امام‌های قبلی بی‌سابقه بود و میلاد پر برکت این امام به همه آنها خاتمه داد و بطلان نظریه فرقه واقفیه را که در آن زمان در حال ترویج تفکر خود بودند را ثابت کرد.

آیت‌الله میرعظیمی تصریح کرد: امام جواد نخستین امامی بودند که در کودکی به امامت رسیدند و در این مورد با حضرت یحیی که در دوران کودکی به مقام پیامبری رسیدند شباهت دارند. این مسئله که بلوغ فکری و داشتن زمینه امامت در امامان و منصوبین الهی محدود به سن خاصی نیست در طول تاریخ کاملاً اثبات شده است.

استاد حوزه علمیه ادامه داد: حتی خود امام جواد در معرض آزمایشات گوناگونی از جانب شیعیان قرار گرفت و مسئله امامت ایشان با اطمینان بسیار بالایی برای آنان ثابت شد که شرح آنها در کتب تاریخی آمده است و در قرآن نیز مطالبی در این زمینه آمده است که مراجعه به آنها ذهن را نسبت به این قضیه روشن‌تر می‌سازد از جمله داستان حضرت یحیی و حضرت یوسف و حضرت موسی.

آیت‌الله میرعظیمی با بیان اینکه سیاست مأمون بنابر نزدیکی به امام رضا با سیاست اعطای مقام ولایت عهدی

و کنترل امام در مورد امام جواد نیز ادامه پیدا کرد، تشریح کرد: مأمون امام جواد را به دامادی خود برگزید تا بلکه سیاست های ناکام خود را که توسط امام رضا با شکست مواجه شده بود را در این وصلت عملی سازد و این ازدواج کاملاً سیاسی را بر امام تحمیل کرد و دختر خود را بعنوان وسیله ای مطمئن از جانب خود در خانه امام مستقر ساخت.

استاد حوزه علمیه با بیان اینکه دیگر ماندن امام در بغداد برای کنترل ایشان، لازم نبود و امام به مدینه بازگشتند در حالی که اوضاع منزل ایشان مرتباً در حال گزارش به بغداد بود، بیان کرد: هیچ گاه امام از ام فضل دختر مأمون صاحب فرزند نشدند. امام جواد از سبیکه کنیز امام رضا که از خاندان ماریه قبطیه همسر پیامبر اسلام بود و در فضیلت و پاکدامنی معروف بود به دنیا آمد و همین کینه و حسد ام فضل را شعله‌زنج و رتر ساخت و معتصم عباسی بعد از رسیدنش به حکومت نقشه مسمومیت و شهادت امام را عملی ساخت.

آیت الله میرعظیمی با اشاره به اینکه امام در وقت شهادت ۲۵ سال داشتند و مرقد ایشان در پشت مرقد مطهر جد ایشان امام موسی کاظم در بغداد است، تاکید کرد: امام جواد معروف به جوادالائمه، باب رحمتی است از جانب خداوند که مراد بسیاری از حاجتمندان و علاقه‌زنج و مندان به این خاندان عظیم الشان است و واسطه قرار دادن ایشان برای گرفتن حاجات معنوی و دنیوی از خداوند در بین ما شیعیان بسیار معروف و مجرب است.

حجت الاسلام حامد کاشانی در مورد دوران امامت امام جواد(ع) به خبرنگار مهر گفت: حوادث دوران حضرت جواد (ع) از خیلی از جهات منحصر به فرد است، در دوران ائمه‌زنج و دیگری رخ نداده است. برخی مظلومیت‌زنج و های حضرت هم همین‌طور است، یعنی نمونه ندارد. حتی در کربلا به این شکل رخ نداده است. یعنی ما در مورد هیچ یک از بزرگان اهل بیت این مورد را ندیدیم که نزدیکان او به او جسارت کنند، و این در دوران حضرت جواد رخ داده است.

وی ادامه داد: دورانی که امام جواد (ع) به امامت رسیدند از چند جهت ویژه است. یک این‌زنج و که‌زنج و بعد از حضرت رضا که در نیشابور در ملأ عام رسماً ادعای امامت کردند تا قبل از این‌زنج و ائمه‌زنج و شیعه، گرچه مانند موسی بن جعفر (ع) تحت فشار بودند، ولی چون در ملأ عام ادعای رسمی امامت نداشتند، لذا شما می‌زنج و ببینید که روایت از این‌زنج و ها زیاد است و می‌زنج و توانستند ارتباط بگیرند. حتی از موسی بن جعفر (ع) که چندین سال زندان بودند، گاهی باز می‌زنج و آمدند سؤال می‌زنج و کردند و جواب می‌زنج و شنیدند.

وی افزود: بعد از دوران حضرت رضا (ع) اهل بیت از جهت ارتباطی چنان دچار عسرت هستند که تقریباً ارتباط آن‌زنج و ها با شیعیان قطع است. یعنی عمده‌زنج و هنری که یک شیعه بتواند کند این است که یک طوری، یک زمانی گروهی را بفرستد مثلاً از قم نزدیک مدینه یا نزدیک بغداد بیایند. عمده‌زنج و ارتباط ائمه با شیعیان از راه نامه است. یعنی ما دیگر خیلی روایت نداریم. در این مسیر چقدر مشکلات به وجود می‌زنج و آمد. مثلاً طرف از قم نزدیک بغداد می‌زنج و آمد یک نفر را پیدا کند که با امام ارتباط بگیرد و نامه را به دست امام برساند. گاهی نفوذی حکومت این کار را می‌زنج و کرد و این‌زنج و ها کشته می‌زنج و شدند. گاهی بعضی اهل سود بودند، سودجو بودند. این‌زنج و ها ادعای ارتباط می‌زنج و کردند، وجوهاتی که طرف آورده بود را می‌زنج و گرفتند و می‌زنج و بردند. از این‌زنج و ها زیاد داریم.

حجت الاسلام کاشانی گفت: اگر بخواهم یکی از مشکلات حضرت جواد (ع) را بیان کنم این حاسدان هستند که حضرت را به شدت دچار آسیب کردند، گاهی هم با هم تبانی کردند. لیست این مشکلات را عرض می‌زنج و کنم. مشکل دیگر حضرت جواد (ع) در دوران امامت زیدیه هستند. شاید زیدیه در دوران حضرت جواد (ع) در اوج قدرت خود باشند. مشکل سوم حضرت، واقفه هستند. واقفه و زیدیه در زمان امام جواد (ع) با هم تبانی کردند. مشکل بعدی حضرت حکومت است و مشکلی که از همه‌زنج و مشکلات مشکل‌زنج و تر است جا انداختن امامت امام در کودکی است.

وی افزود: در روایات ما تنها یک یا دو سند نیست که در اسلام مولودی با برکت‌زنج و تر و عظیم الشان‌زنج و تر از او به دنیا نیامده است «أَعْظَمُ بَرَكَةٍ مِنْهُ» حضرت در دوره‌زنج و ای به امامت رسید که باید برای فرزند بزرگوار خود، امام زمان (عج) شرایطی را مهیا می‌زنج و کرد و بزرگان شیعه هم هنوز نمی‌زنج و توانستند این را تشخیص بدهند.

مسئله‌زنج و غیبت در بین امامان

وقتی حضرت موسی بن جعفر (ع) به شهادت رسید، عده ای آمدند به مردم گفتند آقا غیبت کرده است و مسئله‌زنج و غیبت هم در جامعه‌زنج و شیعی یک مسئله‌زنج و پیش پا افتاده بود. ائمه اجازه نمی‌زنج و دادند در زمان خودشان مسئله‌زنج و ی غیبت فراموش بشود و مسئله‌ی غیبت و امام زمان به عنوان کسی که حسن ختام عالم است هم

رقبای زیادی داشت کما این؛ که در زمان ائمه؛ ما برای مثلاً پسر امیر المؤمنین (ع) عده؛ ای قائل به غیبت شدند، برای امام باقر، برای امام صادق و برای موسی بن جعفر (ع) عده؛ ای غیبت را قائل شدند. زمان خود امام جواد (ع)، حضرت عبد العظیم با آن عظمت علمی، امامزاده پیش امام جواد (ع) آمد و گفت: یا بن رسول الله، آیا شما مهدی موعود هستید؟ چون مسئله؛ دوازده امامی برای همه؛ شیعیان روشن نبود. این؛ ها مسائلی بود که جزء اسرار بسیار مخفی بود.

شما می؛ بینید که حضرت عبد العظیم (ع) در زمان امام جواد (ع) نمی؛ داند مهدی موعود چه کسی است ولی در آن روایت معروف که نزد امام هادی (ع) می؛ رود و دین خود را عرضه می؛ کند و اسامی ائمه (ع) را می؛ گوید تا امام زمان (ع) می؛ شمارد؛ یعنی اواخر عمر خود این مسئله را فهمیده است. بعضی از شیعیان مهم فوت کردند و نفهمیدند امام بعد از آن امام چه کسی است چون به خاطر خوف در دوران تقیه هستیم لذا این فضای مهدی موعود خیلی گرم است و ائمه؛ ما هم نمی؛ گذاشتند خاموش بشود.

حضرت صادق (ع) فرمود اگر من مهدی (عج) را بینم عمر خود را به خدمت به او می؛ گذرانم، لذا مسئله؛ مهدویت برای مردم ملموس بود. وقتی گفتند امام کاظم (ع) غیبت کرده و از دنیا نرفته است برای مردم قابل قبول بود و حکومت می؛ خواهد بگوید امام کاظم فوت کرده است تا مسئله؛ مهدویت را در شما از بین ببرد و عده؛ ای هم برای این؛ که به منافع خود برسند می؛ گویند امام کاظم (ع) از دنیا رفته است تا امام بشوند.

واقعه بزرگترین شکاف را در تشیع ایجاد کرد به گونه؛ ای که در برهه؛ ای اکثریت شیعه را از بین برد. در زمان حضرت رضا (ع) اکثریتی از شیعه، واقفی شدند و از حضرت جواد (ع) برگشتند. در همان اثنا، عموی امام جواد (ع)، ابراهیم با آن؛ ها هم؛ پیمان شد و شهادت داد که پدر من را دفن نکرده؛ اند و او غیبت کرده است. حالا امام جواد (ع) در هفت، هشت سالگی به امامت رسید.

برای ما امام هفت ساله و هفتاد ساله فرق ندارد ولی برای قوّت و بسط ید او در کار اثر دارد. وقتی می؛ خواهد در یک جامعه به صورت طبیعی امامت کند باید آن جامعه این مسئله را بپذیرد.

پرداخت رشوه در جهت پیشبرد اهداف واقفه

کاشانی ادامه داد: واقفه به علت این؛ که می؛ خواستند روی امام کاظم (ع) توقّف کنند عملاً امام رضا و امام جواد (ع) را کذاب معرفی می؛ کردند؛ یعنی آن؛ ها به دروغ می؛ گویند امام هستند. بعد شروع کردند به پرداختن رشوه. چند نفر جلوی این کار را گرفتند که اگر نگرفته بودند امروز احدی شیعه نبود. علی بن جعفر، یونس بن عبد الرحمان، صفوان بن یحیی؛ همان صفوان جمال معروف- از جمله؛ این افراد بودند. وقتی می؛ خواستند به آن؛ ها رشوه پرداخت کنند آن؛ ها نپذیرفتند. آن؛ ها توانستند به پسر امام رشوه بپردازند ولی به این افراد نتوانستند. علی بن جعفر عموی پدر امام جواد (ع) است و آن دو نفر هم از یاران امام هستند.

وی افزود: اگر امام جواد (ع) توسط یاران ویژه؛ ی اهل بیت تأیید نمی؛ شد، مردم این امام حق را به عنوان امام نمی؛ پذیرفتند. بحث ما در واقع این قسمت زندگی حضرت جواد است، یعنی نقش خواص در هدایت

کاشانی گفت: دوران امام جواد هم همین اتفاق افتاد. در آن شرایطی که یک برادر امام رضا متأسفانه با زیدیه بحث و ادّعای امامت کرد و امام زیدیه شد، زید بن موسی. یک برادر امام رضا با واقفه بحث کرد، گفتند امام موسی بن جعفر (ع) غیبت کرده است، ابراهیم بن موسی، گفت: اصلاً ما بودیم و پدر من نمرده است و غیبت کرده است! رشوه گرفت و سمت واقفه رفت. این؛ که پدر من نمرده است و غیبت کرده است یعنی این؛ که الان ادّعای امامت می؛ کند دارد دروغ می؛ گوید.

وی در پایان اظهار داشت: اگر شیعیان خلّصی که این جریان را اداره کنند نبودند، امروز قطعاً امامت به دست ما نمی؛ رسید. همان؛ جا تمام می؛ شد. می؛ گفتند یک کودکی ادّعای امامت کرد و کسی قبول نکرد و تمام شد.